

Matematik Ö?retmenine ?li?kin Mecazlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik Ö?retmenine ?li?kin Mecazlar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25756>

Özet

Matematik Ö?retmenine ?li?kin Mecazlar Ölçe?i, lise ö?rencilerinin matematik ö?retmenlerine yönelik alg?lar?n? ve bu alg?lar?n alt?nda yatan dü?ünce yap?lar?n? mecazlar arac?l???yla ölçmek amac?yla geli?tirilmis? bir araç?t?r. 2012 y?l?nda Mustafa Onur Yalç?n taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda olu?turulmuştur. Ölçek, ö?rencilerin ö?retmen figürünü nas?l alg?lad?klar?n?; destekleyici, bilgi sahibi veya korku kayna?? olarak görme e?ilimlerini 3 ana faktörde toplam 19 madde ile de?erlendirmektedir.

Ölçek geli?tirme sürecinde hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak yap? geçerli?i test edilmiştir. Güvenirlik analizleri sonucunda, üç alt boyutun da yüksek iç tutarlı?k katsayılar?na sahip oldu?u (s?ras?yla .93, .86 ve .78) kan?tlanmıştır. Derecelendirme format? 5'li Likert tipindedir (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Matematik ö?retmeni, mecazlar, ö?retmen alg?s?, ölçek geli?tirme, lise ö?rencileri, tutum, psikometri, alg?.

Yazarlar

Mustafa Onur Yalç?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, lise ö?rencilerinin matematik ö?retmenlerine yönelik sahip olduklar? mecazi alg?lar? sistematik bir ?ekilde belirlemek ve ölçmektir. Bu alg?lar, ö?rencilerin matematik dersine ve ö?retmene kar?? geli?tirdikleri tutumlar? anlamlandırılmak için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçek, Yalç?n (2012) taraf?ndan yürütülen ve lise ö?rencilerinin matematik dersine ili?kin mecazlar?, tutumlar? ve ba?ar? düzeyleri aras?ndaki ili?kilerin incelenmesini amaçlayan daha kapsamlı bir akademik çal??manın parças? olarak geli?tirilmis?tir. Bu ba?lamda, ölçek, ö?retmen figürünün ö?renci zihnindeki temsilini ve bu temsilin niteli?ini nicel olarak ortaya ç?karmay? hedeflemektedir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin matematik ö?retmenlerine attettikleri bilişsel ve duygusal temsilleri, yani mecazi alg?lar? ölçmektedir. Bu yap?, ö?retmen-ö?renci ili?kisinin niteli?ini yans?tan ve faktör analizleri ile do?rulan üç temel alt boyutta incelenmektedir:

Önemli bir destek unsuru olarak matematik ö?retmeni: Ö?retmenin ö?rencilere rehberlik edici, motivasyon sa?lay?c? ve yol gösterici rolüne dair pozitif alg?lar? içerir.

Yüksek bilgi düzeyine sahip bir insan olarak matematik ö?retmeni: Ö?retmenin akademik yetkinli?ine, alan bilgisine olan uzmanl???na ve problem çözme becerisine dair alg?lar? ölçer.

Bir korku kayna?? olarak matematik ö?retmeni: Ö?retmenin yaratt??? kayg?, bask?, disiplin veya ö?renciyi a?a??lama e?ilimi gibi olumsuz duygusal alg?lar? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, geli?tirme sürecinde hem Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak titizlikle incelenmi?tir. ?lk a?amada ortaya ç?kan faktör yap?s?, ikinci a?amada DFA arac?l???yla ara?t?rman?n örneklemini kapsam?nda ba?ar?yla do?rulanm???r.

Elde edilen DFA sonuçlar? ve yüksek iç tutarlı?k güvenilirlik katsay?lar?, üç faktörlü ve toplam 19 maddeden olu?an **Matematik Ö?retmenine ?li?kin Mecazlar Ölçe?i**'nin, ilgili psikolojik yap?y? ölçmede kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in teorik yap?y? ampirik olarak temsil etme yetene?ini güçlendirmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlı?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanarak gerçekleştirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır:

"Önemli bir destek unsuru olarak matematik ö?retmeni" faktörü için: **.93**

"Yüksek bilgi düzeyine sahip bir insan olarak matematik ö?retmeni" faktörü için: **.86**

"Bir korku kayna?? olarak matematik ö?retmeni" faktörü için: **.78**

Tüm alt boyutlar?n Cronbach Alfa de?erleri .70 e?ininin oldukça üzerinde ç?km???r. Özellikle .93 katsay?s?, ölçe?in pozitif alg?lar? ölçen alt boyutunun mükemmel bir iç tutarlı???a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek yap?s?, öncelikle Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) ile ke?fedilmi? ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilmi?tir. Analizler, ölçe?in teorik beklentilere uygun olarak üç temel faktörden olu?tu?unu ve toplam 19 madde içerdi?ini ortaya koymu?tur.

Bu üç faktör, ö?rencilerin matematik ö?retmenine yönelik alg?lar?n? üç temel kategoriye ay?rarak, alg?lar?n sadece tek boyutlu olmad???n?; hem olumlu (destekleyici, uzman) hem de olumsuz

(korku kaynağı) temsilleri içerdiğini göstermiştir. DFA sonuçları, bu üç faktörlü yapının araştırmanın örnekleminde istatistiksel olarak anlamlı ve kabul edilebilir düzeyde olduğunu doğrulamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğrenci (Lise öğrencileri)

Age Group: Ergenlik dönemi (Genellikle 14-18 yaş)

Population Details: Lise öğrencilerinin matematik öğretmenine ilişkin algılarının incelenmesi amacıyla kullanılmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum). Ölçek, 3 alt boyut ve 19 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, matematik eğitimi, öğretmen algıları, psikometrik özellikler, yüksek lisans tezi, DFA, AFA.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: monuyal80@hotmail.com

Correspondence Address: Mustafa Onur Yalçın

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım ve büyük ölçekli araştırmalar için kullanım izinleri, sorumlu yazar Mustafa Onur Yalçın ile e-posta yoluyla iletişime geçilerek talep edilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: matematik-ogretmenine-iliskin-mecazlar-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yalç?n, M. O. (2012). *Lise ö?rencilerinin matematik dersine ili?kin mecazlar?, tutumlar? ve ba?ar? düzeyleri aras?ndaki ili?kilerin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Tez kayd?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Matematik Ö?retmenine ?li?kin Mecazlar Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

3 alt boyut ve 19 madde

Önemli bir destek unsuru olarak matematik ö?retmeni: Matematik ö?retmeni ????a benzer çünkü bizi ayd?nlat?r.

Yüksek bilgi düzeyine sahip bir insan olarak matematik ö?retmeni: Matematik ö?retmeni hesap makinesine benzer çünkü birçok i?lemi kolayca kafas?ndan yapar.

Bir korku kayna?? olarak matematik ö?retmeni: Matematik ö?retmeni agresif komedyene benzer çünkü ö?renciyi a?a??lamaktan ho?lan?r.